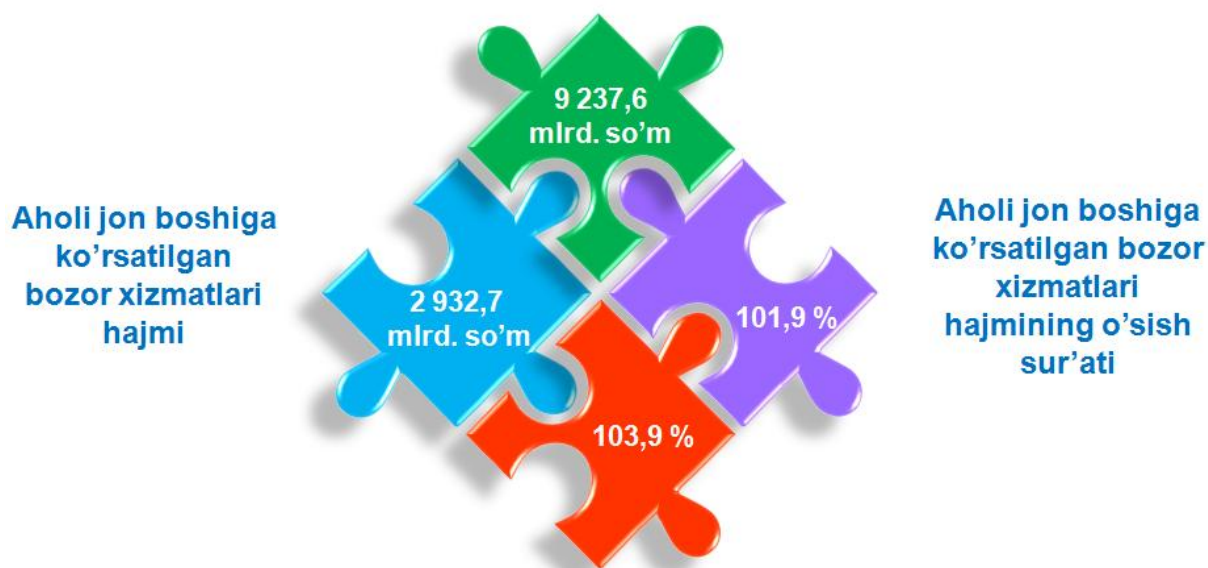

Andijon viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi 2020-yilning yanvar-oktabr oylarida

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi jamiyat farovonligini aks ettiruvchi ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi. Resurslar sarfini tejovchi samarali innovatsion iqtisodiyotni barpo etish jarayonida xizmatlar sohasi alohida o'rin tutadi, chunki u, tovar ishlab chiqarish bilan taqqoslaganda, materiallar sarfini kamligiga, xarajatlarni tez qoplanishi va yuqori daromadlilikka ega.

Xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari 2020-yilning yanvar-oktabr oylarida

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

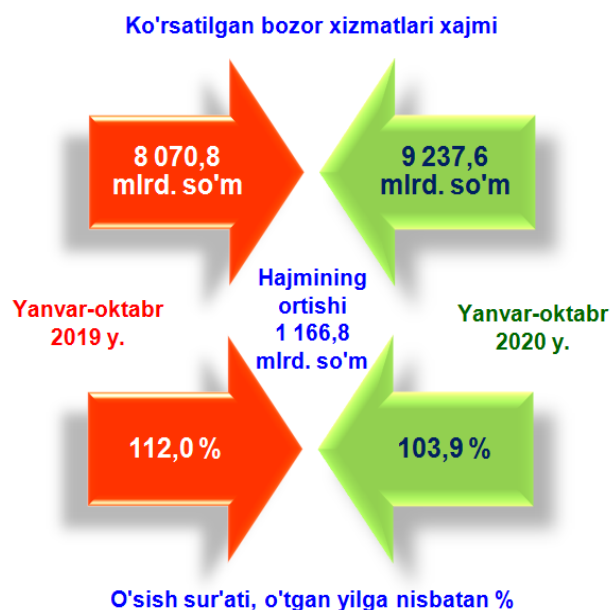

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining o'sish sur'ati

Xizmatlar sohasi bu — korxonalar, tashkilotlar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan ko'rsatiladigan turli xil xizmatlar, ishlab chiqarishni o'z ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Ushbu sohani ko'pincha rivojlangan zamonaviy infratuzilma tufayli sanoatdan keyingi iqtisodiy tuzilma tarzida ko'riladi.

Ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2020-yilning yanvar-oktabr oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 9 237,6 mlrd. so'mga yetdi. Uning nominal hajmi 1166,8 mlrd. so'mga oshdi. Taqqoslama ekvivalentda, o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 103,9 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar — iste'molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o'zgartiradigan yoki tovarlar, xizmatlar va moliyaviy aktivlar bilan ayirboshlashiga ko'maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Dastlabki ma'lumotlar

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligini va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari
(2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
Xizmatlar - jami	9 237,6	103,9
<i>shu jumladan:</i>		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	463,5	111,2
Moliyaviy xizmatlar	1 847,0	125,1
Transport xizmatlari	2 045,5	102,6
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	2 000,6	105,0
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	142,2	87,4
Savdo xizmatlari	2 860,5	99,6
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	240,0	90,1
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	379,3	96,9
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	150,2	82,3
Ijara xizmatlari	197,8	97,9
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	192,9	93,6
Shaxsiy xizmatlar	412,1	95,4
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	77,7	81,8
Boshqa xizmatlar	228,9	100,3

Dastlabki ma'lumotlar

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari jami hajmining o'sishidagi asosiy omillardan biri, moliyaviy xizmatlar 25,1 % ga, aloqa va axborotlashtirish xizmatlari 11,2 % ga o'sishi hisoblanadi. 2020-yilning yanvar-oktabr oylarida jami ko'rsatilgan xizmatlar hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan solishtirma narxlardagi o'sish sur'ati 103,9 % ni tashkil etdi.

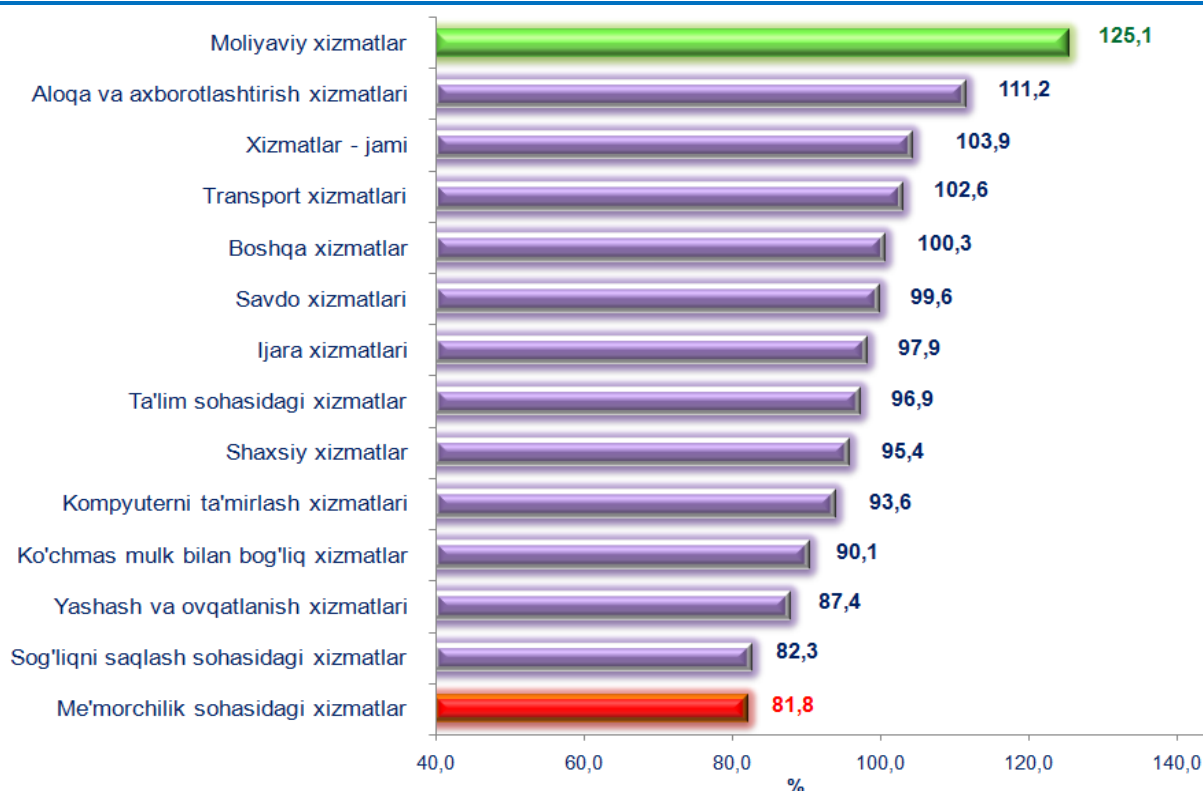
Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining tarkibi, % da (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari egallaydi. Shunday qilib, 2020-yilning yanvar-oktabr oylarida uning ulushi 31,0 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar transport xizmatlari (22,2 %), moliyaviy xizmatlar (20,0 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari bo'yicha (5,0 %) qayd etildi.

Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar ko'rsatish hajmlarining uncha katta bo'lmagan o'sishi kuzatildi, ularning ulushi atigi 0,8 % ni tashkil etdi. Shuningdek, nisbatan yuqori bo'lmagan ulushlar yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar - 1,5 %, sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar - 1,6 %, kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar - 2,1 %, ijara sohasidagi xizmatlar - 2,1 %, hissasiga to'g'ri keldi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan
bozor xizmatlarining o'sish sur'atlari,
2019- yilning yanvar-oktabr oylariga nisbatan % da
(2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)**

Yuqori o'sish moliyaviy xizmatlar (25,1 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (11,2 %), transport sohasidagi xizmatlarda (2,6 %), qayd etildi.

Xizmatlar sohasiga taalluqli bo'lgan boshqa barcha faoliyat turlari bo'yicha o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'atlarining pasayishi kuzatilmoqda.

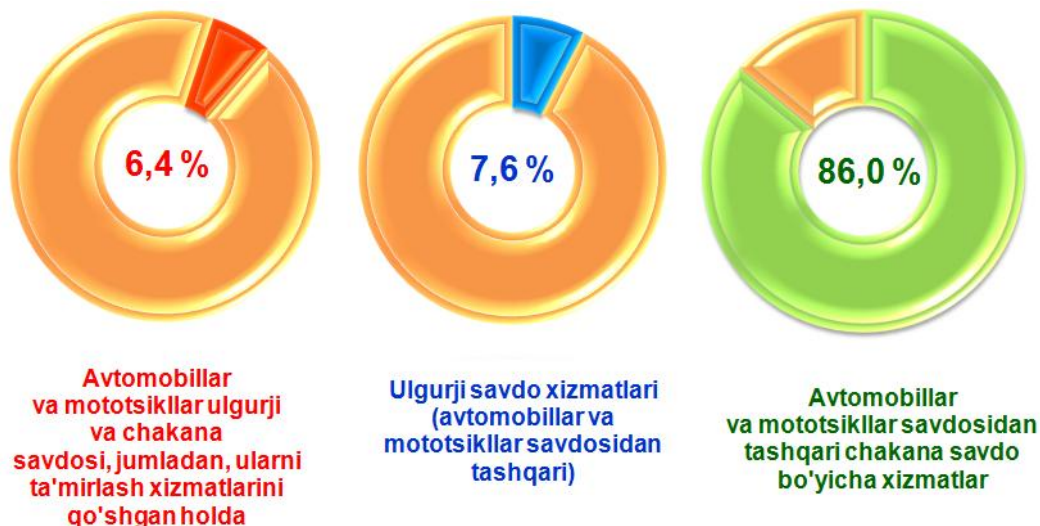
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hajmi sezilarli darajada (18,2 % ga) pasayishi qayd etildi. Shu bilan birga, sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (17,7 % ga), yashash va ovqatlanish xizmatlari (12,6 % ga), ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar (9,9 % ga), kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar (6,4 % ga) shuningdek, shaxsiy xizmatlarda (4,6 % ga), pasayish kuzatildi.

Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'rin tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

Savdo bu tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarini zarur iste'molchiga yetkazib berish vazifasini bajaradi. U ulgurji va chakana savdoga bo'linadi.

2020-yilning yanvar-oktabr oylarida, ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida savdo xizmatlarining ulushi 31,0 % ni tashkil etib, bu 2 860,5 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Savdo xizmatlari tarkibi, % da (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

Joriy davrda chakana savdo xizmatlari ulushi, umumiy savdo xizmatlari hajmining 86,0 % ga to'g'ri keladi.

Ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) 7,6 % ga yetdi. Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda, savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 6,4 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

Moliyaviy xizmatlar hajmi 1 847,0 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

Taqqoslash uchun: 2019 yil yanvar-oktabr oylarida moliyaviy xizmatlar hajmi 1 443,9 mlrd. so'mni tashkil qilgan.

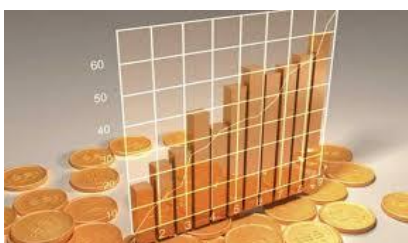
Dastlabki ma'lumotlar

Ularning umumiy xizmatlar hajmidagi ulushi 20,0 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2019 yil yanvar-oktabr oylarida ularning ulushi 17,9 % ni tashkil qilgan.

Moliyaviy xizmatlarning hajmi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 403,1 mlrd. so'mga ko'payishi kuzatildi.

Ularning o'sishi 25,1 % ni tashkil etdi.

Taqqoslash uchun: 2019 yil yanvar-oktabr oylarida o'sish sur'ati 62,3 % ni tashkil qilgan.

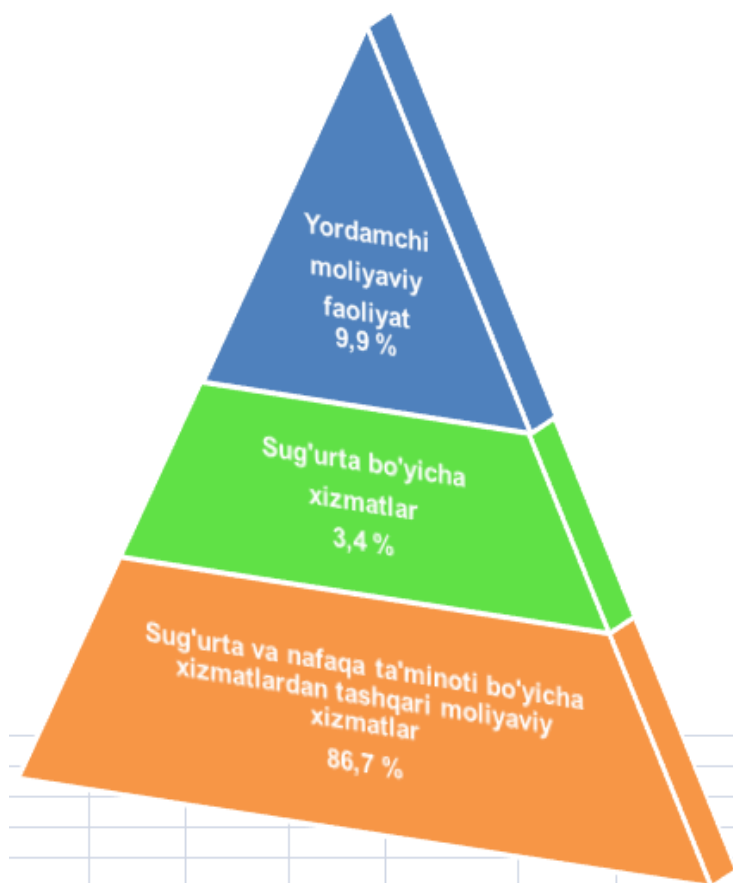
Moliyaviy xizmatlar hajmi - moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to'lovlar miqdorida), shuningdek, moliya muassasasi tomonidan ssuda berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun to'lanadigan haq hisobiga ko'ra olinadi.

Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 86,7 % ni tashkil etadi.

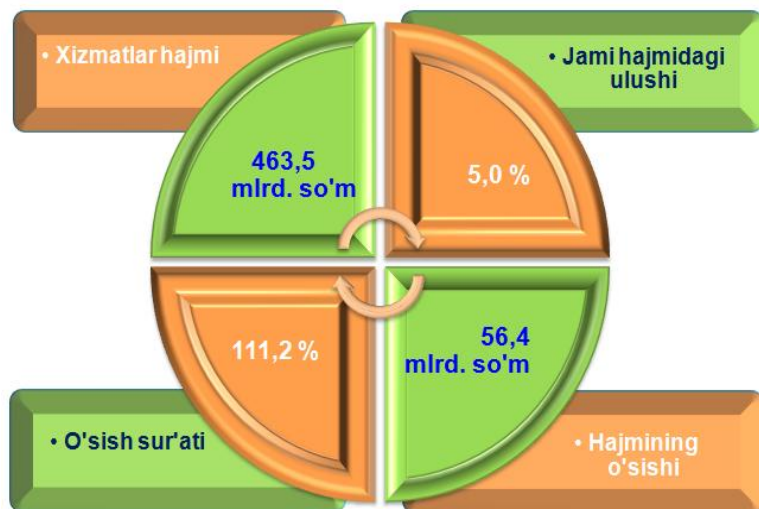
Moliyaviy va sug'urtalash xizmatlariga nisbatan yordamchi xizmatlarning umumiy moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi 9,9 % ni tashkil etadi.

Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 3,4 % oralig'ida qayd etildi.

Rivojlangan davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, AKT rivojlanishi mamlakatning raqobatbardoshlik darajasiga bevosita ta'sir qiladi, sizga katta hajmdagi ma'lumotlarni to'plash va umumlashtirishga imkon beradi, strategik darajada boshqaruv uchun katta imkoniyatlar ochadi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

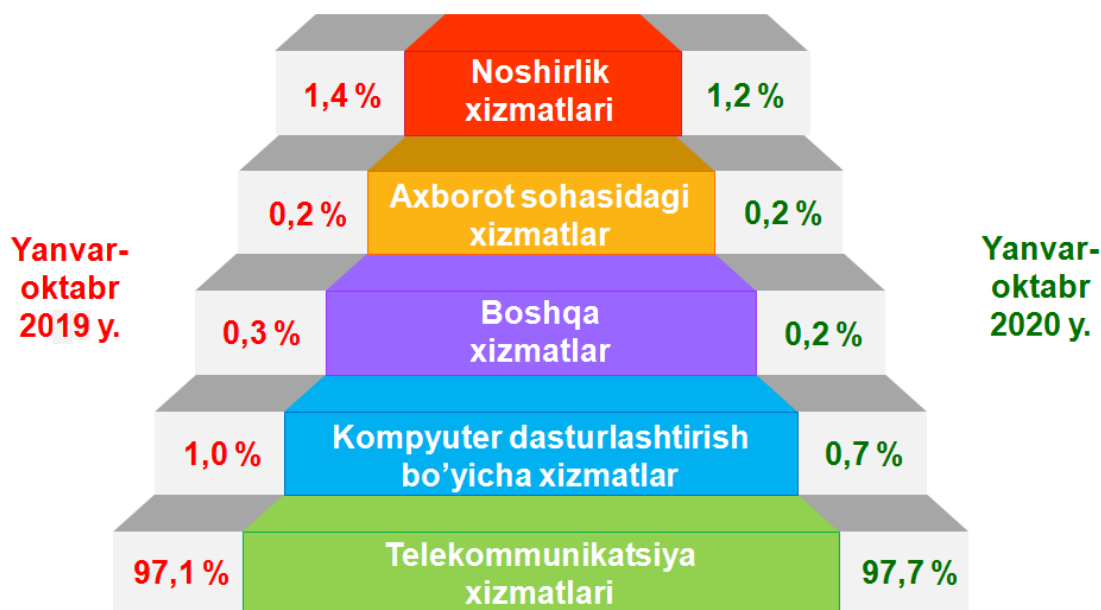
2019-yilning yanvar-oktabr oylariga nisbatan

2020-yilning yanvar-oktabr oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 463,5 mlrd. so'm darajasida belgilandi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdagi xizmatlarning o'sish sur'ati 111,2 % ga yetdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmdagi ulushi 5,0 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, % da (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

yanvar-oktabr
2020 yil

Dastlabki ma'lumotlar

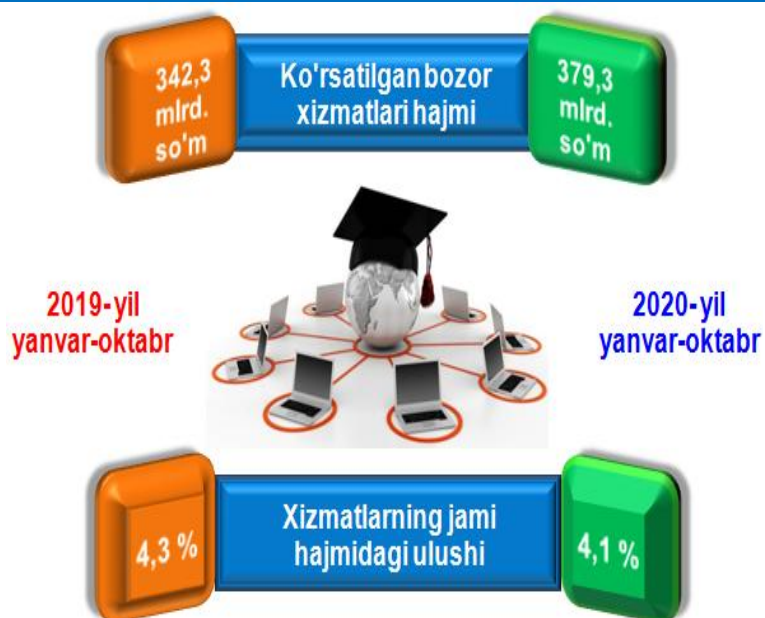
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulushni telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet tarmog'i, yo'ldoshli aloqa xizmatlari va boshqalar) egallab, 97,7 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushida noshirlik xizmatlari - 1,2 % ni, kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar - 0,7 %, axborot sohasidagi xizmatlar - 0,2 %, shuningdek, boshqa aloqa xizmatlari - 0,2 % ni tashkil etdi.

Ma'lumki, fuqarolarni yuqori sifatli va hamyonbop narxlardagi ta'lim bilan ta'minlash, jamiyat taraqqiyotini, uning kelajagini aniq belgilab beradigan vazifadir.

Ta'lim sohasidagi xizmatlar (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

2020-yilning yanvar-oktabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 379,3 mlrd. so'mga yetib, bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 4,1 % ni tashkil etdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 96,9 % ni tashkil etdi.

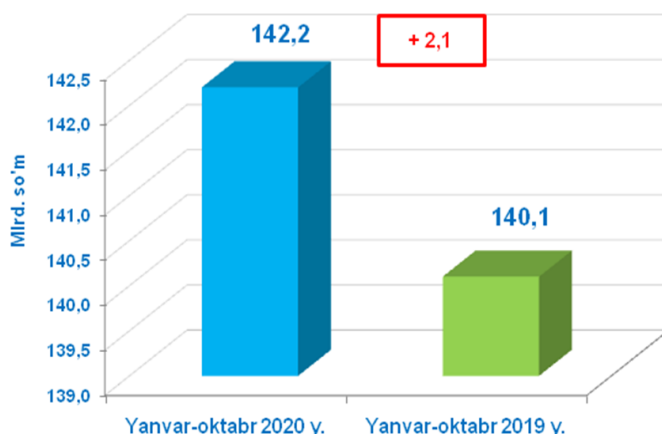

Yashash bo'yicha xizmatlar hajmi, qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlar (mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa turar joylar) qiymatini o'z ichiga oladi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

O'tgan yilning shu davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati atigi 87,4 % ni tashkil etdi, ularning hajmi esa 142,2 mlrd. so'mga teng bo'lgan.

Ushbu davrda ularning bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi atigi 1,5 % ni tashkil etdi.

2019 yil yanvar-oktabr oylariga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlari hajmi 2,1 milliard so'mga ortgan.

Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar - oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha qo'yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlatilgan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o'z ichiga oluvchi aylanma qiymatidir.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi

(2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning umumiy hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 92,3 % bilan ustunlik qiladi.

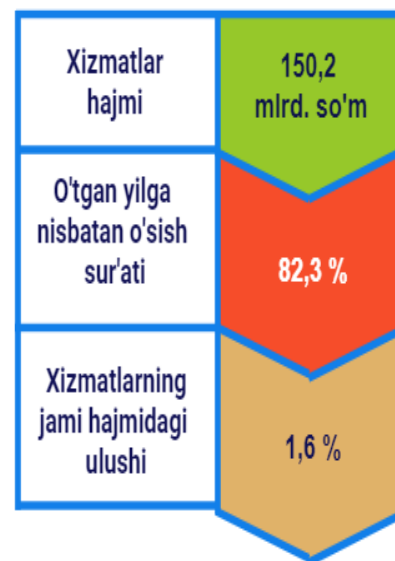
2020-yilning yanvar-oktabr oylarida yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 7,7 % ni tashkil etdi.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi bu - sog'liqni saqlash muassasalarining tibbiy va sanitariya xizmatlari, shuningdek, tashkilotlar va tibbiyot korxonalari, stomatologiya, fizioterapevtik, gomeopatik poliklinikalar, kosmetologiya klinikalari, giyohvand moddalarni iste'mol qiluvchilarni davolash ambulatoriyalari, laboratoriya va sanitariya-epidemiologiya profilidagi muassasalar tomonidan ko'rsatilgan bozor xizmatlarining qiymatidir.

Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (2020-yilning yanvar-oktabr oylarida)

2020-yilning yanvar-oktabr oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning hajmi 150,2 mlrd. so'mni tashkil etdi. Xizmatlar umumiy hajmida ularning ulushi 1,6 % ni tashkil qildi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 82,3 % ni tashkil etdi.

Ma'lumki, zamonaviy O'zbekistonning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish istiqbollari, milliy va mahalliy manfaatlarni hisobga olgan holda, respublikaning har bir iqtisodiy tumani va viloyatlarining barcha resurslardan oqilona foydalanishiga bog'liqdir.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xo'jalik hududlarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste'molini oshirishni ta'minlaydi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o'sishi kuzatilmoqda.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining asosiy ko'rsatkichlari

2020-yilning yanvar-oktabr oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2 932,7 ming so'mga yetdi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 101,9 % ni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatiladigan bozor xizmatlari hajmi – 2 932,7 ming so'm

O'sish sur'ati, 2019 yil yanvar-oktabr oylariga nisbatan foizda – 101,9 %

2019 yil yanvar-oktabr oylariga nisbatan hajmning o'sishi – 319,5 ming so'mga

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligi va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli faoliyatlarni o'z ichiga oladi.

Xizmatlar sohasida iqtisodiy o'sishning asosiy omillari, aynan, yangi ilmiy bilimlar, aqliy kapital, axborot texnologiyalari, moliya sektori xizmatlari, konsalting va boshqalar shakllanishi bilan izohlanadi.

2020-yilning 1-noyabr holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot *(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)*

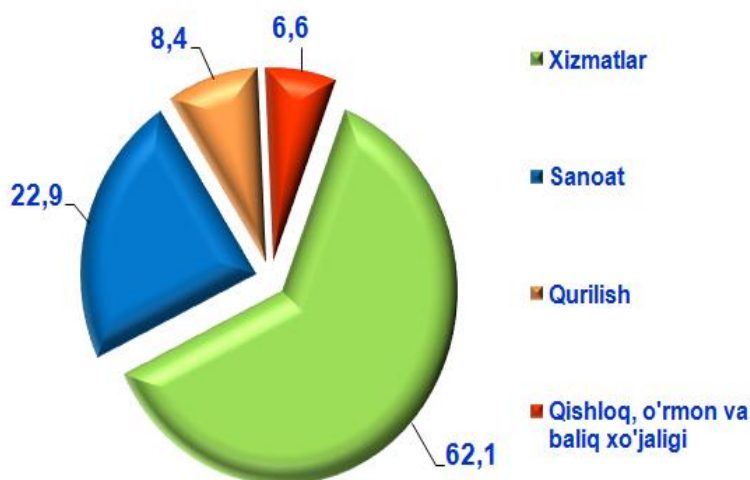
Xizmatlar sohasida faoliyat
ko'rsatayotgan korxona va
tashkilotlar soni - 22 523 birlikda

Ularning umumiy
sonidagi ulushi -
62,1 %

O'tgan yilning shu davriga
nisbatan o'sish sur'atlari -
112,0 %

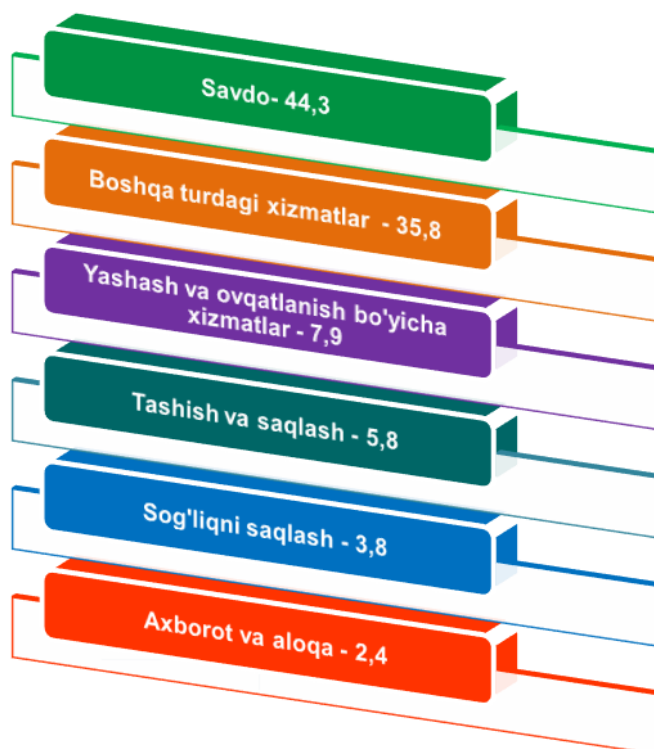
2020-yilning 1-noyabr holatiga ko'ra, faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning tarkibi, % da *(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)*

2020-yilning 1-noyabr holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi - 62,1 %, sanoat - 22,9 %, qurilish - 8,4 % ga yetdi va atigi 6,6 % i qishloq, o'rmon va baliq xo'jaligi sohasi hissasiga to'g'ri keldi.

2020-yilning 1-noyabr holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha tarkibi, % da
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

Xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida, savdo faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxona va tashkilotlar yuqori ulushni (44,3 %) egallaydi. Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmat ko'rsatuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 7,9 % ni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibida tashish va saqlash faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxona va tashkilotlarning ulushi 5,8 % ga yetdi.

Sog'liqni saqlash, shuningdek, ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning ulushi 3,8 % ni tashkil etdi.

Axborot va aloqa faoliyati bilan shug'ullanuvchi korxona va tashkilotlarning jami xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar tarkibidagi ulushi 2,4 % ga teng bo'ldi.

Ma'lumot uchun: 2019-yilning 1-noyabr holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida 20,1 mingta korxona va tashkilotlar faoliyat ko'rsatgan. Ularning umumiy tarkibida savdo xizmatlari – 41,0 %, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar - 7,9 %, tashish va saqlash - 6,1 %, sog'liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko'rsatish - 3,6 %, axborot va aloqa - 2,8 %, hamda boshqa turdagi xizmat ko'rsatuvchi tashkilotlar – 38,6 % ni tashkil etgan.

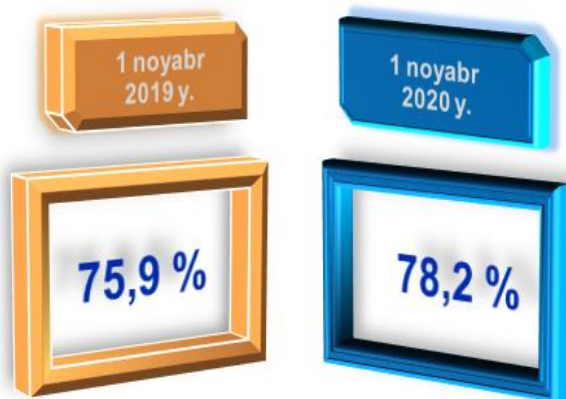
Kuzatilayotgan davrning o'tgan yilga nisbatan savdo faoliyati sohasidagi korxona va tashkilotlarning yuqori o'sishi – 20,8 % ekanligi aniqlandi. Ushbu sohada faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 1,7 mingtaga ko'paydi va 10,0 mingtaga yetdi.

Shuningdek, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar bilan bog'liq faoliyatda ham o'sish kuzatildi - 12,4 %. Ushbu sohada faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 0,2 mingtaga ko'paydi va 1,8 mingtani tashkil etdi.

Dastlabki ma'lumotlar

2020-yilning 1-noyabr holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning umumiy sonida kichik tadbirkorlik subyektlarining ulushi, % da
(fermer va dehqon xo'jaliklaridan tashqari)

2020-yilning 1-noyabr holatiga ko'ra, xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar umumiy sonida kichik tadbirkorlik subyektlarining hisssasi 78,2 % ga to'g'ri keladi.

Taqqoslash uchun: 2019-yilning 1-noyabr holatiga ko'ra, ularning ulushi 75,9 % ni tashkil etdi.

Respublikada xizmatlar sohasining rivojlanishi aholining o'sib borayotgan to'lov qobiliyati va imtiyozlariga, xususan, axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda, ayniqsa zamonaviy xizmat turlariga bo'lgan iste'molchilar talabini qondira oladigan kichik biznesning rivojlanishiga bog'liqdir.

Boshqacha qilib aytganda, bir tomondan, xizmatlarni ishlab chiqarish hajmiga uy xo'jaliklari daromadlari va imtiyozlar, xizmatlarga tariflar, boshqa tomondan - investitsiyalar, soliq, pul-kredit va davlat siyosati, ilmiy-texnik siyosat, shuningdek, kichik biznesning rivojlanishi kabi omillar ta'sir qiladi.

Xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi

Tel.: 74-228-30-83